

Universiteti "Ukshin Hoti" Prizren

Fakulteti i Filologjisë

PROGRAMI MËSIMOR							
Niveli i studimeve	Bachelor	Programi	Gjuhë dhe Letërsi Angleze	Viti akademik	2021/22		
LËNDA	Fonetikë dhe Fonologji						
Viti	I	Statusi i lëndës	O	Kodi		ECTS kredi	6
Semestri	II						
Javët mësimore	15	Orët mësimore			Ligjërata	Ushtrime	
					2	2	
Metodologjia e mësimit	Lectures, presentations, assignments, practice						
Konsultime	As required						
Mësimdhënësi	Prof.asoc.dr. Sejdi Sejdiu			e-mail	sejdi.sejdiu@uni-prizren.com		
				Tel.			
Asistenti	MSc. Rezarta Ramadani			e-mail	rezarta.ramadani@uni-prizren.com		
				Tel.			

Qëllimi studimor i lëndës	Përfitimet e studentit
<p>Qëllimi i kësaj lënde është të shpjegojë se si shqiptohet anglishtja në theksin e zgjedhur si standard për njerëzit që mësojnë anglishten që flitet në Angli. Përveç kësaj, lënda paraqet informacion në kontekstin e një teorie të përgjithshme për tingujt e të folurit dhe mënyrën se si ato përdoren në gjuhë, e cila njihet si Fonetika dhe Fonologjia.</p> <p>Nxënësit mësojnë për bazat e fonetikës së përgjithshme (organet e të folurit, artikulimin, perceptimin dëgjimor, fonetikën akustike dhe analizën instrumentale të të folurit) dhe fonologjinë (të kuptuarit e koncepteve "allofon" dhe "fonemë"; veçoritë dalluese, struktura e rrokjeve).</p> <p>Nxënësit njihen me transkriptimin fonemik dhe fonetik. Analiza e zanoreve dhe bashkëtingëlloreve individuale të anglishtes (me shpjegimin e dallimeve kryesore midis shqiptimit standard britanik dhe amerikan, dhe dallimet midis sistemeve zanore angleze dhe shqipe) pasohet nga një përmbledhje e</p>	<p>Students acquire an understanding on the principles regulating the use of sounds in the spoken language such as:</p> <ul style="list-style-type: none">- knowledge of English vowel and consonant system;- awareness of the differences between standard accents (RP and GA);- learning the main rules governing English pronunciation;- acquisition of skills for independent use of pronunciation dictionaries;- phonemic and phonetic transcription. <p>Nxënësit fitojnë njohuri mbi parimet që rregullojnë përdorimin e tingujve në gjuhën e folur, si p.sh.</p> <ul style="list-style-type: none">- njohja e sistemit të zanoreve dhe bashkëtingëlloreve në anglisht;- ndërgjegjësimi për dallimet ndërmjet thekseve standarde (RP dhe GA);- mësimi i rregullave kryesore që rregullojnë shqiptimin në anglisht;

ndërveprimeve midis tingujve individualë (zërimi, asimilimi, eliminimi) dhe fonotaktika (kombinimet e tingujve në rrokje, grupe bashkëtingëllore).	- përvetësimi i aftësive për përdorim të pavarur të fjalorëve të shqiptimit; - transkriptimi fonemik dhe fonetik.
--	--

Metodologjia për realizimin e temave mësimore:		
Ligjerata, prezantime, projekte, detyra		
Kushtet për realizimin e temës mësimore:		
Libra, fletore, klasë, tabelë, lap-top, projektor, sistem zërimi		
Mënyra e vlerësimit të studentit (në%)		
	Vlerësimi në %	Nota përfundimtare
Pjesëmarrja dhe detyrat	0-50	5
Testi afatmesëm	51-60	6
Provimi përfundimtar	61-70	7
Prezantimet e studentëve	71-80	8
	81-90	9
	91-100	10

Obligimet e studentit:			
Ligjërata Studentëve u kërkohet që të ndjekin rregullisht ligjëratat për të marrë njohuri në fushën e lëndës. Atyre u kërkohet gjithashtu të marrin pjesë aktive gjatë diskutimeve në klasë mbi temat e lëndës. Përfundimi i detyrave është i detyrueshëm pasi ato janë pjesë e vlerësimit.	Ushtrime Gjatë pjesës praktike, studentët do të mbajnë prezantime si pjesë e detyrave.		
Ngarkesa e studentit për lëndën			
Aktiviteti	Orë	Ditë/Javë	Gjithsej:
Ligjerata	2	15	30
Ushtrime	2	15	30
Detyra	1	15	15
Projekte	1	15	15
Teste dhe kuize	1	15	15
Prezitime	2	10	20
Provime and kontrollime	10	2.5	25
Vërejtje: 1 ECTS kredi=25 orë angazhim,p.sh nëse lënda i ka 6 ECTS kredi student duhet të ketë angazhim gjatë semestrit 150 orë		Ngarkesa totale:	150

Java	Ligjërata	Ushtrime
1.	Tema Hyrje në lëndë Faqja e internetit të Fonetikës dhe Fonologjisë Angleze Fonemat dhe aspekte të tjera të shqiptimit Theksi dhe dialektet	Orët 2
		Tema Identifikimi i fonemave Ushtrimi mbi dallimin midis thekseve dhe dialekteve
		Orët 3
2.	Tema Prodhimi i tingujve të të folurit: zanore të gjata, diftongje dhe treftongje	Orët 2
		Tema Artikuluesit mbi laring Zanoret dhe bashkëtingëlloret në anglisht Zanoret e shkurtra dhe të gjata Diftongje dhe triftongje
		Orët 3

3.	Zëri dhe bashkëtingëlloret Fonema dhe simbole	2	Laringu – frymëmarrja dhe zëri Plosivët – fortis dhe lenis Fonema - simbolet dhe transkriptimi Fonologjia	3
4.	Frikativet and afrikativet Hundoret dhe bashkëtingëlloret e tjera	2	The production of fricatives and affricates – fortis consonants Nasals The consonants l, r, j, w Prodhimi i frikativëve dhe afrikativeve – bashkëtingëlloret hundore të forta Bashkëtingëlloret l, r, j, w	3
5.	Rrokja Rrokje të forta dhe të buta	2	Natyra dhe struktura e rrokjes angleze Ndarja e rrokjes Rrokje të forta dhe të buta Zanorja schwa Zanoret e përparme dhe të pasme të mbyllura Rrojket e bashkëtingëlloreve	3
6.	Theksi te fjalët e thjeshta Theksi i fjalëve komplekse	2	Natyra dhe nivelet e theksit Vendosja e theksit brenda fjalës Fjalët komplekse – prapashtesa dhe parashtesa Fjalë të përbëra Stresi i ndryshueshëm	3
7.	Testi gjysme-semesteral	2		3
8.	Format e shkurtëra Probleme në analizën fonemike		Afikativet Sistemi i zanoreve të anglishtes Bashkëtingëlloret ne rrokje Grupe bashkëtingëlloresh plozive Tingulli Schwa Veçoritë dalluese	3

			Përfundim	
9.	Aspectet e të folurit Intonacioni 1	2	Ritmi, Asimilimi, Elizioni dhe lidhja Forma dhe Funkzioni në intonacion Toni and tonet e gjuheve Lartësia e zërit Disa funksione të toneve angleze	3

			Toni ne fjale te tjera	
10.	Intonacioni 2 Intonacioni 3		Njësia e tonit Struktura e njësisë së tonit Mundësitë e zërit në njësinë e tonit të thjeshtë Tonet e rënies dhe ngritjes- rënies të ndjekura nga një bisht Koka të larta dhe të ulëta Probleme në analizimin e formës së intonacionit Trajtimi autosegmental i intonacionit	3
11.	Funksionet e intonacionit	2	Funksioni i qëndrimit të intonacionit	3
12.	Funksionet e intonacionit	2	Funksioni theksues i intonacionit	3
13.	Llojet e shqiptimit në anglisht I	2	Studimi i shumëllojshmërisë - praktikë	3
14.	Llojet e shqiptimit në anglisht II	2	Ushtrime të regjistruara	3
15.	Testi final	2	Transkriptim	3

Roach, P. (2009). English Phonetics and Phonology. Fourth edition, Cambridge University Press

Collins, B. Mees., Mees. Inger M., Carley, P. (2019). Practical English Phonetics and Phonology. A Resource Book for Students. Fourth Edition. Routledge.

Hancock, M. (2003). English Pronunciation in Use. Cambridge University Press

Cruttenden, A. (2001). Gimson's pronunciation of English. 6th edition, London: Edward Arnold

Jones, D. Cambridge English Pronouncing Dictionary; 18th edition, Cambridge University Press

VËREJTJE

Vërejtje për studentin:

Studentët janë të obliguar të respektojnë kodin dhe sjelljen e Universitetit të Prizrenit. Çdo shkelje e dyshuar e Kodit do t'u referohet zyrtarëve të Universitetit për procedim të mëtejshëm.